

Якименко Є. Ю.

магістр ФММ

ORCID: 0009-0003-9025-3326;

Артеменко Л. П.

канд. екон. наук, доц.,

доцента кафедри менеджменту підприємств

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря

Сікорського», м. Київ, Україна

ORCID: 0000-0002-8585-0252

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Сучасне бізнес-середовище характеризується підвищеним рівнем невизначеності, що обумовлює необхідність адаптації стратегічних підходів до управління підприємством. Під умовами невизначеності розуміють ситуації, коли керівництво підприємства не має повної інформації про майбутні події, що впливають на результати його діяльності [1, с. 32]. Особливого значення в цьому контексті набувають новітні тенденції розвитку бізнесу, зокрема трансформації, цифровізація бізнес-процесів та виклики, що пов'язані з четвертою промисловою революцією.

Стратегічне управління – це процес розробки та реалізації довгострокових планів підприємства з метою досягнення конкурентних переваг та стійкого розвитку [2, с. 14]. Трансформація бізнесу є важливою передумовою для впровадження сучасних управлінських концепцій. Сьогодні підприємства змушені переглядати свої підходи до управління, адаптуючи стратегії до швидких змін зовнішнього середовища [3, с. 28]. Компанія ПТК ТОВ «Агромат», один з найбільших дистриб'юторів керамічної плитки і сантехніки в Україні, успішно реалізує стратегії адаптації, активно впроваджуючи сучасні технології у свої бізнес-процеси [4].

Четверта промислова революція ставить перед підприємствами нові виклики, пов'язані з впровадженням цифрових технологій та інтеграцією їх у виробничі процеси. У таких умовах стратегічне управління повинно орієнтуватися на автоматизацію та аналітику даних для оперативного прийняття рішень [5, с. 15]. Для компанії «Агромат» важливою стала стратегія впровадження систем автоматизованого управління запасами, що дозволяє скоротити витрати та оптимізувати логістику, а також модернізація діючих CRM-систем для підвищення якості взаємодії з клієнтами [4].

В умовах постійних змін бізнес-середовища ключовим аспектом стає зміна бізнес-моделей діяльності підприємств. Такі зміни передбачають розширення каналів взаємодії з клієнтами, розвиток електронної комерції, застосування гнучких підходів до управління [6, с. 42]. «Агромат» активно розвиває онлайн-канали збуту, що дозволяє компанії швидко реагувати на зміну попиту і підтримувати конкурентні переваги.

Важливою складовою адаптації підприємств до умов невизначеності є діджиталізація бізнес-процесів. Впровадження цифрових рішень забезпечує швидкість прийняття управлінських рішень, підвищує ефективність комунікації та оптимізує управлінські витрати [7, с. 18]. Для компанії «Агромат» важливими стали впровадження ERP-систем, що дозволило забезпечити інтегроване управління всіма ресурсами підприємства та швидко реагувати на зміни зовнішнього середовища [4].

Окремим аспектом стратегічного управління в умовах невизначеності є впровадження інноваційних технологій та методик управління персоналом. Для компанії «Агромат» кадровий менеджмент та розвиток персоналу набувають ключового значення, адже саме персонал є основою реалізації стратегічних рішень. Регулярні тренінги, навчання та розвиток компетенцій співробітників сприяють підвищенню адаптивності підприємства до змін у зовнішньому середовищі [4].

Крім того, стратегічне управління підприємством передбачає активну участь у формуванні корпоративної культури, яка підтримує інноваційність, відповідальність та відкритість до змін. У компанії «Агромат» велика увага приділяється формуванню ціннісних орієнтирів та мотивації працівників, що забезпечує внутрішню стійкість компанії навіть за умов високої невизначеності на ринку.

У сучасних умовах глобалізації та турбулентності ринкового середовища конкурентоспроможність підприємства розглядається як одна з ключових категорій стратегічного управління. Вона визначає здатність компанії протистояти конкурентному тиску, займати та утримувати позиції на ринку, адаптуватися до змін та задовольняти потреби споживачів краще за конкурентів.

Ефективне стратегічне управління конкурентоспроможністю підприємства вимагає інтеграції внутрішніх ресурсів, стратегічного аналізу, прогнозування та впровадження інноваційних рішень. У цьому контексті значну роль відіграють такі інструменти, як SWOT-аналіз, PESTEL-аналіз, бенчмаркінг, моделювання сценаріїв розвитку та управління змінами.

В умовах невизначеності стратегічне управління повинно враховувати як зовнішні загрози, так і внутрішні можливості. Для забезпечення сталого розвитку компанія має вибудовувати конкурентну стратегію, що поєднує гнучкість, інноваційність та стійкість до ризиків. Особливу увагу при цьому варто приділяти цифровій трансформації бізнесу, автоматизації операцій, інвестиціям у людський капітал та сталим партнерствам.

У випадку ПТК ТОВ «Агромат», стратегічне управління конкурентоспроможністю реалізується через активну модернізацію бізнес-процесів, орієнтацію на якість продукції та сервісу, розширення ринкової присутності та підвищення клієнтської лояльності. Використання аналітичних платформ та цифрових інструментів дозволяє компанії оперативно реагувати на ринкові виклики та утримувати лідерські позиції у галузі.

Стратегічне прогнозування – це процес передбачення майбутніх тенденцій, станів і змін на ринку, що дозволяє керівництву завчасно формувати заходи для забезпечення конкурентоспроможності підприємства [8, с. 10]. Використовуючи сучасні методи аналізу даних та прогнозування, компанія «Агромат» має змогу не лише швидко реагувати на поточні зміни, але й передбачати майбутні виклики, формуючи відповідні стратегії розвитку.

Також важливим напрямком діяльності підприємства є стратегічне прогнозування та аналіз ринкових тенденцій. Використовуючи сучасні методи аналізу даних та прогнозування, компанія «Агромат» має змогу не лише швидко реагувати на поточні зміни, але й передбачати майбутні виклики, формуючи відповідні стратегії розвитку.

Крім того, основною умовою ефективного стратегічного управління є використання інструментів ризик-менеджменту. Оцінка ризиків, їх аналіз та мінімізація впливу потенційних загроз стають ключовими аспектами для збереження стабільності бізнесу. У випадку ПТК ТОВ «Агромат», це означає створення адаптивних стратегічних сценаріїв, що враховують різноманітні варіанти розвитку ринку та поведінку конкурентів.

Не менш важливою є взаємодія підприємства з зовнішніми стейкхолдерами: постачальниками, партнерами, клієнтами та органами державної влади. Побудова ефективних комунікаційних каналів та стратегічне партнерство дозволяють підвищити гнучкість компанії у реагуванні на зовнішні виклики.

Підсумовуючи, можна зазначити, що стратегічне управління в умовах невизначеності передбачає не лише оперативну реакцію на зміни, а й формування довгострокових орієнтирів розвитку, підкріплених сучасними інструментами аналізу, цифровими технологіями та розвитком людського капіталу. Це дозволяє підприємствам, забезпечувати сталий розвиток та зберігати конкурентоспроможність в умовах турбулентного ринку.

Отже, стратегічне управління в умовах невизначеності потребує від підприємств активного впровадження сучасних підходів і технологій. Досвід ПТК ТОВ «Агромат» демонструє ефективність трансформації бізнес-моделі, цифровізації бізнес-процесів, розвитку персоналу та стратегічного прогнозування як необхідних умов успішної адаптації до умов мінливого середовища.

Список використаних джерел

1. Чернишов О. Ю. Управління підприємством в умовах невизначеності. *Менеджмент XXI століття*. 2021. № 1. С. 32–35.
2. Кузьмін О. Є., Мельник О. Г. Стратегічне управління: підручник. Київ: КНЕУ, 2020. 320 с.
3. Рижиков В. С. Стратегічне управління в умовах цифрових трансформацій. *Економіка та суспільство*. 2021. № 25. С. 28–30.
4. Офіційний сайт компанії Агромат. URL: <https://www.agromat.ua> (дата звернення: 05.04.2025).
5. Ситник І. В. Вплив четвертої промислової революції на розвиток підприємств. *Вісник економічного розвитку*. 2021. № 3(109). С. 15–20.
6. Ковальчук А. М. Зміна бізнес-моделей в умовах цифрової економіки. *Економічний аналіз*. 2022. Вип. 34(2). С. 42–46.
7. Гриценко О. П. Діджиталізація як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємств. *Академічний огляд*. 2022. № 5(60). С. 18–22.
8. Семенов В. П. Стратегічне прогнозування в бізнесі. *Вісник менеджменту*. 2020. № 12. С. 10–13.